Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA
ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA [*JEAN RICHARD DE LA TOUR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2025. gada 2. oktobrī [1]

Lieta C-446/24

Freie Hansestadt Bremen
pret
DT

(*Oberverwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Imigrācijas politika – Direktīva 2008/115/EK – Kopīgi standarti un procedūras dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi – 3. panta 6. punkts un 11. panta 2. punkts – Valsts tiesiskais regulējums, kurā attiecībā uz noteiktām gadījumu kategorijām principā prasīts ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums uz neierobežotu laiku – Terorisma draudi

I. Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi [2], 3. panta 6. punktu un 11. panta 2. punktu.

2. Tā sniedz Tiesai iespēju precizēt, vai šīs tiesību normas nepieļauj, ka valsts tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka trešās valsts valstspiederīgajam var tikt noteikts ieceļošanas aizliegums uz neierobežotu laiku, pamatojoties uz to, ka viņš rada draudus valsts drošībai, proti, konkrēti terorisma draudus.

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] OV 2008, L 348, 98. lpp.

3. Šis jautājums pašlaik skar tikai nelielu daļu dalībvalstu [3]. Tā nozīme nākotnē ir atkarīga no tā, kāds iznākums būs šobrīd notiekošajam leģislatīvajam darbam, ar ko groza Savienības tiesību aktus šajā jomā un kas atspoguļo praksi vairumā dalībvalstu [4].

4. Izklāstīšu iemeslus, kuru dēļ ierosinu Tiesai minētās tiesību normas interpretēt tādējādi, ka, lai gan tās uzliek pienākumu noteikt ilgumu, tomēr, kad ir izpildīti izņēmuma nosacījumi principiālā piecu gadu termiņa pārsniegšanai, neparedz nekādus ierobežojumus. Tomēr tās neatbrīvo dalībvalstis no pienākuma ievērot Direktīvā 2008/115 paredzētās materiālās un procesuālās garantijas.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

5. Direktīvas 2008/115 14. apsvērumā teikts:

"Būtu jānodrošina Eiropas mērogs valstu īstenoto atgriešanas pasākumu ietekmei, ieviešot ieceļošanas aizliegumu, kas aizliedz ieceļot un uzturēties ikvienas dalībvalsts teritorijā. Ieceļošanas aizlieguma ilgums būtu jānosaka, pienācīgi apsverot visus atsevišķa gadījuma attiecīgos apstākļus, un tas nedrīkstētu pārsniegt piecus gadus. [..]"

6. Šīs direktīvas 1. pantā "Priekšmets" paredzēts:

"Šajā direktīvā ir noteikti kopēji standarti un procedūras, kas dalībvalstīs ir jāpiemēro attiecībā uz nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, ievērojot pamattiesības kā galvenos Kopienas tiesību, kā arī starptautisko tiesību principus, tostarp pienākumu nodrošināt bēgļu aizsardzību un cilvēktiesības."

7. Saskaņā ar minētās direktīvas 3. panta 6. punktu:

"Šajā direktīvā piemēro turpmāk minētās definīcijas:

[..]

6) "ieceļošanas aizliegums" ir administratīvs vai tiesas lēmums vai akts, kas uz noteiktu laika posmu aizliedz ieceļot un uzturēties dalībvalsts teritorijā un kas pievienots atgriešanas lēmumam."

[3] Cik man zināms, dalībvalstis, kurās skaidri paredzēts, ka ieceļošanas aizlieguma ilgums var būt neierobežots, ja pastāv nopietni draudi sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai, ir šādas: Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Spānijas Karaliste, Austrijas Republika un Zviedrijas Karaliste. Vairums dalībvalstu ir izšķīries par ilgumu, kas pārsniedz piecus gadus, ir ierobežots laikā un var sasniegt 20 gadus. Skat. Dānijas valdības rakstveida apsvērumus, Zviedrijas valdības mutvārdu apsvērumus un Eiropas Migrācijas tīkla *ad hoc* aptauju par atgriešanas lēmumiem un ieceļošanas aizliegumiem (2023. gada 5. septembris), aptauja angļu valodā pieejama šajā tīmekļvietnē: http://emnbelgium.be/sites/default/files/publications/2023.29%20-%20AHQ%20on%20return%20decisions%20and%20entry%20bans%20-%20Compilation%20of%20answers%20for%20wider%20dissemination.pdf.

[4] Skat. šo secinājumu 28.–30. punktu.

8. Direktīvas 2008/115 11. panta "Ieceļošanas aizliegums" 1.–3. punktā noteikts:

"1. Atgriešanas lēmumiem pievieno ieceļošanas aizliegumu:

a) ja nav noteikts brīvprātīgas izceļošanas laika posms vai

b) ja nav ievērota atgriešanās pienākuma izpilde.

Citos gadījumos pienākumu atstāt valsts teritoriju var papildināt ar ieceļošanas aizliegumu.

2. Ieceļošanas aizlieguma ilgumu nosaka, pienācīgi ņemot vērā katra konkrēta gadījuma visus attiecīgos apstākļus, un tas principā nepārsniedz 5 gadus. Tomēr tas var pārsniegt piecus gadus, ja trešās valsts valstspiederīgais rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai.

3. Dalībvalstis apsver ieceļošanas aizlieguma atsaukšanu vai pārtraukšanu, ja trešās valsts valstspiederīgais, kam piemēro ieceļošanas aizliegumu, kas izdots saskaņā ar 1. punkta otro daļu, var pierādīt, ka viņš/viņa ir atstājis/-usi dalībvalsts teritoriju, pilnībā ievērojot atgriešanas lēmumu.

[..]

Atsevišķos gadījumos dalībvalstis var atturēties izdot, atsaukt vai pārtraukt ieceļošanas aizliegumu humānu apsvērumu dēļ.

Atsevišķos gadījumos vai konkrētām kategorijām dalībvalstis var atsaukt vai apturēt ieceļošanas aizliegumu citu iemeslu dēļ."

B. Vācijas tiesības

9. 2004. gada 30. jūlija *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet* (Likums par ārvalstnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā; turpmāk tekstā – "*AufenthG*")[5][6] 11. panta "Ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums" 4. punktā, 5.a punkta trešajā un ceturtajā teikumā un 5.b punktā noteikts:

"(4) Ieceļošanas un uzturēšanās aizliegumu var atcelt vai saīsināt tā termiņu, lai nodrošinātu aizsargājamu ārvalstnieka interešu ievērošanu vai arī ja tas vairs nav vajadzīgs ieceļošanas un uzturēšanās aizlieguma mērķa sasniegšanai. [..]"

[..]

(5a) [..]. Ieceļošanas un uzturēšanās aizlieguma termiņa saīsināšana vai atcelšana principā ir izslēgta. Federālās zemes augstākā iestāde individuālā gadījumā var pieļaut izņēmumus no minētā.

5 *BGBl.* 2004 I, 1950. lpp.

6 Redakcijā, kura publicēta 2008. gada 25. februārī (*BGBl.* 2008 I, 162. lpp.) un kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2024. gada 21. februāra likuma (*BGBl.* 2024 I, Nr. 54) 1. pantu.

(5b) Ja ārvalstnieks tiek izraidīts no federālās teritorijas, pamatojoties uz 58.a pantā paredzēto piespiedu izraidīšanas rīkojumu, ir nosakāms ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums uz neierobežotu laiku. [..] *Mutatis mutandis* piemērojams 5.a punkta trešais un ceturtais teikums."

10. *AufenthG* 58.a panta "Piespiedu izraidīšanas rīkojums" 1. punktā paredzēts:

"Federālās zemes augstākā iestāde, pamatojoties uz faktos balstītu prognozi, lai novērstu īpašu Vācijas Federatīvās Republikas drošības apdraudējumu vai terorisma draudus, attiecībā uz ārvalstnieku var izdot piespiedu izraidīšanas rīkojumu bez iepriekšēja izraidīšanas rīkojuma. Piespiedu izraidīšanas rīkojums ir izpildāms nekavējoties; brīdinājums par piespiedu izraidīšanu nav jāizdod [7]."

III. Pamatlietas fakti un prejudiciālais jautājums

11. Prasītājs pamatlietā DT ir Krievijas valstspiederīgais, kas Brēmenē (Vācija) dzīvoja kā uzturēšanās atļaujas turētājs. 2017. gada 13. martā *Senator für Inneres de la Freie Hansestadt Bremen* (Brēmenes federālās zemes iekšlietu ministrs), balstoties uz *AufenthG* 58.a pantu, attiecībā uz DT izdeva rīkojumu par piespiedu izraidīšanu uz Krieviju, pamatojoties uz to, ka saskaņā ar drošības iestāžu secinājumiem pastāvēja risks, ka viņš Vācijā varētu izdarīt teroristu uzbrukumu. Pēc nesekmīgas vēršanās *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa), *Bundesverfassungsgericht* (Federālā konstitucionālā tiesa, Vācija) un Eiropas Cilvēktiesību tiesā [8] DT 2017. gada 4. septembrī tika piespiedu kārtā izraidīts uz Krieviju.

12. Ar 2017. gada 1. decembra lēmumu *kommunale Ausländerbehörde der Stadtgemeinde Bremen* (Brēmenes pilsētas pašvaldības komunālais ārvalstnieku dienests, Vācija) paziņoja, ka, balstoties uz *AufenthG* 58.a pantu uzdotas piespiedu izraidīšanas iedarbība nav ierobežota uz noteiktu laiku. Ar 2021. gada 3. decembra spriedumu, kas ieguvis likumīgu spēku, *Verwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes Administratīvā tiesa, Vācija) šo lēmumu atcēla, pamatojoties uz to, ka attiecībā uz DT vēl nebija noteikts ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums.

13. Ar 2022. gada 1. februāra lēmumu [9] Brēmenes federālās zemes iekšlietu ministrs noteica DT aizliegumu ieceļot un uzturēties Vācijā uz neierobežotu laiku. Lēmuma pamatojumam viņš būtībā norādīja, ka šāds aizliegums uz neierobežotu laiku saskaņā ar *AufenthG* 11. panta 5.b punkta pirmo teikumu principā ir jānosaka attiecībā uz personām, kuras tiek izraidītas, piemērojot piespiedu izraidīšanas rīkojumu, kas izdots atbilstoši šī likuma 58.a pantam. Brēmenes federālās zemes iekšlietu ministrs, pirmkārt, uzskata, ka nav iemeslu DT gadījumā izņēmuma kārtā atkāpties no šī principa, ņemot vērā izlūkdienestu secinājumus par viņa uzvedību pēc

7 (*Oberverwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa, precizē, ka "līdz ar piespiedu izraidīšanas rīkojuma paziņošanu tiek anulēta ārvalstnieka uzturēšanās atļauja (*AufenthG* 51. panta 1. punkta 5.a apakšpunkts) un tādējādi viņš zaudē uzturēšanās tiesības (šī likuma 4. panta 1. punkts), viņam ir pienākums izbraukt no valsts (*AufenthG* 50. panta 1. punkts) un var tikt veikta viņa piespiedu izraidīšana (šī paša likuma 58. panta 1. punkts). Saskaņā ar *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa (Vācija)) judikatūru piespiedu izraidīšanas rīkojums ir atgriešanas lēmums Direktīvas 2008/115 3. panta 4. punkta izpratnē (*Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) spriedums, 2017. gada 21. marts, 1 *VR* 1/17, [..] 32. punkts)".

8 Turpmāk tekstā – "ECT".

9 Runājot par tāda ieceļošanas aizlieguma saderību ar Savienības tiesībām, kas noteikts pēc ievērojama laikposma, balstoties uz atgriešanas lēmumu, kurā nav noteikts laikposms brīvprātīgai izceļošanai, skat. spriedumu, 2025. gada 1. augusts, *Al Hoceima* un *Boghni* (C-636/23 un C-637/23, EU:C:2025:603, 64.–67. punkts).

izraidīšanas, kā arī viņa sociālās un ģimenes saites ar Vācijas Federatīvo Republiku. Otrkārt, ir arī pamats bažām, ka DT varētu Vācijā veikt teroristu uzbrukumu, ja viņš ieceļotu šīs dalībvalsts teritorijā.

14. *Verwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes Administratīvā tiesa), kurā DT iesniedza pārsūdzību, šo lēmumu atcēla. Tā uzskata, ka *AufenthG* 11. panta 5.b punkta pirmo teikumu nedrīkst piemērot, jo ieceļošanas un uzturēšanās aizlieguma noteikšana uz neierobežotu laiku nav saderīga ar Direktīvas 2008/115 3. panta 6. punktu un 11. panta 2. punktu.

15. Tā kā tai jālemj par Brēmenes federālās zemes iesniegto apelācijas sūdzību par šo lēmumu, iesniedzējtiesai nav skaidrības par Vācijas tiesiskā regulējuma atbilstību šīm Savienības tiesību normām. Tā pauž šaubas tāpēc, ka nav attiecīga Tiesas nolēmuma un ka valstu tiesu, doktrīnas pārstāvju [10], kā arī Vācijas valdības juridiskā analīze atšķiras.

16. Šādos apstākļos *Oberverwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas [2008/115] 3. panta 6. punkts un 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru ieceļošanas aizliegumu uz neierobežotu laiku principā nosaka attiecībā uz personu, kuras uzturēšanās tiesības ir beigušās un attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums, jo tā rada terorisma draudus?"

17. Rakstveida apsvērumus iesniedza DT, Brēmenes federālā zeme, Vācijas un Dānijas valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēdē, kas notika 2025. gada 19. jūnijā, tika uzklausīti un uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem mutvārdu atbildes sniegšanai atbildēja DT, Brēmenes federālā zeme, Vācijas un Zviedrijas valdības, kā arī Komisija.

IV. Juridiskā analīze

18. Šajā – otrajā – lietā, kura attiecas uz Vācijas tiesisko regulējumu par tāda ieceļošanas aizlieguma ilguma, kas noteikts trešās valsts valstspiederīgajam, atbilstību Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punktam, Tiesai jālemj par šādu jaunu jautājumu: vai šajā tiesību normā paredzētā ieceļošanas aizlieguma ilgums jāizsaka kā gadu skaits, ja nopietnu draudu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai gadījumā tas var pārsniegt piecus gadus?

19. Iepriekšējā lieta, kura ir pamatā 2013. gada 19. septembra spriedumam *Filev* un *Osmani* [11], attiecās uz *AufenthG* 11. panta punkta, kas atšķiras no šajā lietā aplūkotā, atbilstību Savienības tiesībām. Tiesa atzina, ka "Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to *netiek pieļauta* tāda valsts norma *kā Aufenth[G] 11. panta 1. punkts*, ar kuru *ieceļošanas aizlieguma ilguma ierobežojums ir pakārtots pieteikuma, kurā* attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais *lūdz noteikt šādu ierobežojumu, iesniegšanai*" [12].

[10] Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 21.–25. punktu.

[11] C-297/12, turpmāk tekstā – "spriedums *Filev* un *Osmani*", EU:C:2013:569. Vācijas iestāžu pieņemtie lēmumi nebija balstīti uz nodarījumiem, kas saistīti ar terorisma atbalstīšanu. Šādā gadījumā skat. 2021. gada 3. jūnija spriedumu *Westerwaldkreis* (C-546/19, EU:C:2021:432, 22. punkts). Lietā, kura ir pamatā šim spriedumam, nebija piemērojams tas pats Vācijas tiesiskais regulējums (skat. minētā sprieduma 13. punktu).

[12] Spriedums *Filev* un *Osmani* (34. punkts). Mans izcēlums.

20. Tiesa attiecīgi konstatēja, "ka no vārdiem "ieceļošanas aizlieguma ilgumu nosaka" skaidri izriet, ka dalībvalstīm ir pienākums noteikt jebkura ieceļošanas aizlieguma spēkā esamības ierobežojumus laikā, principā maksimāli uz pieciem gadiem, un neatkarīgi no attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā šajā nolūkā iesniegtā pieteikuma"[13]. Tiesa arī atsaucās uz "jēdzien[u] "ieceļošanas aizliegums", kurš "Direktīvas [2008/115] 3. panta 6. punktā [definēts] kā lēmums, kas "uz noteiktu laika posmu" aizliedz ieceļot un uzturēties dalībvalsts teritorijā"[14].

21. Sprieduma *Filev* un *Osmani* piemērojamība jādefinē no aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma un interpretētās Savienības tiesību normas skatpunkta. Tiesa atzina, ka ieceļošanas aizliegumu nevar noteikt, neparedzot ilgumu, ko nosaka, pienācīgi ņemot vērā katra konkrēta gadījuma visus attiecīgos apstākļus, un kas principā nepārsniedz piecus gadus atbilstoši Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkta *pirmajam teikumam*[15].

22. Tādējādi Tiesa nav lēmusi par to, kā interpretēt šīs direktīvas 11. panta 2. punkta *otro teikumu*, saskaņā ar kuru "[ieceļošanas aizlieguma ilgums] tomēr [..] var pārsniegt piecus gadus, ja trešās valsts valstspiederīgais rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai".

23. Tātad no sprieduma *Filev* un *Osmani*, kurā interpretēts Direktīvas 2008/115 3. panta 6. punkts un 11. panta 2. punkta pirmais teikums, var secināt tikai, ka ieceļošanas aizlieguma ilgums ir jānosaka un ka tas nedrīkst pārsniegt piecus gadus, ja vien šis aizliegums nav noteikts trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai. Bez tam man nešķiet, ka jebkādas atziņas varētu gūt no šī sprieduma 44. punkta[16], jo tas attiecas uz ieceļošanas aizliegumiem, kas noteikti bez ierobežojumiem un attiecas uz situācijām, kuras nav tās, kas minētas šīs direktīvas 11. panta 2. punkta otrajā teikumā, kura saturu Tiesa ir vienīgi atgādinājusi.

24. Tātad paliek neatbildēts jautājums, vai ieceļošanas aizlieguma ilgums ir jāierobežo, kad tas pārsniedz piecus gadus, vai arī tas var būt neierobežots (vai nu uz mūžu vai pastāvīgs[17]), ja šis aizliegums attiecas uz personu, kura rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai.

[13] Spriedums *Filev* un *Osmani* (27. punkts).

[14] Spriedums *Filev* un *Osmani* (29. punkts).

[15] Spriedums *Filev* un *Osmani* (25.–27. punkts).

[16] Šajā punktā teikts, ka "Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkts nepieļauj pirms Direktīvas 2008/115 piemērošanas datuma noteiktu un *laikā neierobežotu tādu ieceļošanas aizliegumu, kādi aplūkoti pamatlietā*, *seku* spēkā esamības saglabāšanu, *pārsniedzot šajā normā paredzēto šāda aizlieguma maksimālo ilgumu, ja vien* šie ieceļošanas aizliegumi nav noteikti trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai" (mans izcēlums).

[17] Šis jēdziens lietots Padomes Direktīvas 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV 2004, L 16, 44. lpp.), 22. panta 4. punktā, no kura izriet, ka tādam lēmumam par trešās valsts valstspiederīgā izraidīšanu, ko pieņēmusi otrā dalībvalsts, kurā tas nav ieguvis pastāvīgā iedzīvotāja statusu, var piemērot "pastāvīgu uzturēšanās aizliegumu" sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumu dēļ, kā tie definēti šīs direktīvas 17. pantā.

25. Pirmām kārtām, norādīšu, ka no terminoloģijas viedokļa jēdziens "noteikts" var tikt izprasts "definēšanas, sastādīšanas, fiksēšanas, konkretizēšanas" nozīmē. Tātad, tā kā ierobežojums attiecas uz personu, tas atbilst tās dzīves ilgumam. Tāpēc es, tāpat kā Vācijas, Dānijas un Zviedrijas valdības, uzskatu, ka neierobežots laikposms ir noteikts laikposms Direktīvas 2008/115 3. panta 6. punkta izpratnē [18].

26. Otrām kārtām, jākonstatē, ka Savienības likumdevējs ieceļošanas aizliegumu nopietnu draudu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai gadījumā ir definējis vienīgi tādējādi, kas tas var pārsniegt piecus gadus. Tas nav izvēlējies paredzēt ieceļošanas aizlieguma maksimālo ilgumu. Turklāt nav izdotas tādas tiesību normas par izbraukšanas rīkojuma darbības termiņu, kas būtu līdzīgas Direktīvas 2004/38/EK [19] 32. panta normām.

27. Pamatā šai izvēlei nenoteikt ieceļošanas aizlieguma maksimālo laikposmu īpaši nopietnos apstākļos ir Komisijas priekšlikums, kas ir palicis nemainīgs [20]. Tikai maksimālais principiālais ilgums – pieci gadi – lika dažām dalībvalstīm paust atšķirīgas pieejas. Konkrēti Vācijas Federatīvā Republika pastāvīgi ir atbalstījusi savu nostāju par labu ierobežojuma nepastāvēšanai [21].

28. Savukārt Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu sistēmu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri Savienībā uzturas nelikumīgi, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK, Padomes Direktīvu 2001/40/EK un Padomes Lēmumu 2004/191/EK [22], 16. pantā ir skaidri paredzēts ieceļošanas aizlieguma ilguma ierobežojums drošības riska gadījumā, ņemot vērā sabiedriskās kārtības, sabiedriskās drošības vai valsts drošības apdraudējumu.

[18] Šajā nozīmē skat. arī likumdošanas procesa laikā Komisijas pausto viedokli par formulējuma "for a specified period" (noteikts laikposms) svītrošanu: "The Commission underlined that even a lifelong re-entry ban is for a specified time (the lifetime of the person concerned)" (Komisija uzsvēra – pat ieceļošanas aizliegums uz mūžu ir spēkā uz noteiktu laiku (attiecīgās personas dzīves ilgumu) (brīvs tulkojums)). Skat. Padomes 2006. gada 22. novembra un 2006. gada 6. decembra dokumentus par Integrācijas, migrācijas un izraidīšanas jautājumu grupas/Jauktās komitejas (ES-Islande/Norvēģija/Šveice) procedūras iznākumu attiecībā uz Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu pilsoņu atgriešanos, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (attiecīgi dokumenti 14743/06 un 15871/06); pieejami angļu valodā šajās tīmekļvietnēs: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14743-2006-INIT/en/pdf un https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15871-2006-INIT/en/pdf (7. zemsvītras piezīme pie 3. panta g) punkta, kurā definēts formulējums "re-entry ban" (ieceļošanas aizliegums Direktīvas 2008/115 3. panta 6. punkta izpratnē) (attiecīgi 5. un 4. lpp.)).

[19] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV 2004, L 158, 77. lpp.). Atgādinājumam par 32. panta formulējumu skat. šo secinājumu 33. zemsvītras piezīmi.

[20] Skat. komentāru Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu pilsoņu atgriešanos, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (COM(2005) 391, galīgā redakcija), 9. pantam šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas darba dokumentā, kurā ietverti detalizēti tā komentāri. Minētais 9. pants būtībā atbilst Direktīvas 2008/115 11. pantam. Skat. turklāt Padomes prezidentvalsts 2008. gada 25. marta piezīmi delegācijām par šo priekšlikumu (dokuments 7774/08), kas pieejama angļu valodā šajā tīmekļvietnē: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7774-2008-INIT/en/pdf (18. lpp.), un 2008. gada 18. jūnijā pirmajā lasījumā pieņemto Parlamenta nostāju, kura pieejama šajā tīmekļvietnē: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TC1-COD-2005-0167_LV.pdf (21. lpp.).

[21] Skat. it īpaši Padomes 2006. gada 26. jūlija dokumentu par Integrācijas, migrācijas un izraidīšanas jautājumu grupas/Jauktās komitejas (ES-Islande/Norvēģija/Šveice) procedūras iznākumu attiecībā uz Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu pilsoņu atgriešanos, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (dokuments 11456/06) (2. zemsvītras piezīme, 2. lpp.), kā arī Padomes prezidentvalsts 2008. gada 4. marta piezīmi delegācijām par šo priekšlikumu (dokuments 6785/08) (21. lpp., 52. zemsvītras piezīme); pieejami angļu valodā attiecīgi šajās tīmekļvietnēs: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11456-2006-INIT/en/pdf un https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6785-2008-INIT/en/pdf.

[22] Komisijas 2025. gada 11. martā iesniegtais priekšlikums (COM(2025) 101 final). Tas aizstāj Komisijas 2018. gada 12. septembra Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par kopējiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (COM(2018) 634 final). Minētajā nebija ietvertas nekādas izmaiņas attiecībā uz ieceļošanas aizliegumu ilgumu. Par drošības risku noteikšanu skat. pirmo no šiem priekšlikumiem, skaidrojumu 13. lpp. un risku sarakstu 16. pantā.

29. Šī priekšlikuma 16. panta "To trešo valstu valstspiederīgo atgriešana, kuri rada drošības risku" 3. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka, "atkāpjoties no attiecīgajiem šīs regulas noteikumiem, trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas šis pants, var [..] saskaņā ar 10. pantu noteikt ieceļošanas aizliegumu, kurš ir *līdz 10 gadiem ilgāks* nekā 10. panta 6. punktā minētais maksimālais ilgums"[23].

30. Saskaņā ar šī priekšlikuma 10. pantu "Ieceļošanas aizlieguma izdošana":

"1. Atgriešanas lēmumiem pievieno ieceļošanas aizliegumu, ja:

a. trešās valsts valstspiederīgais ir izraidīts saskaņā ar 12. pantu;

b. atgriešanās rīkojums nav izpildīts termiņos, kas noteikti saskaņā ar 13. pantu;

c. trešās valsts valstspiederīgais rada drošības risku, kā noteikts 16. pantā.

[..]

6. Ieceļošanas aizlieguma ilgumu nosaka, pienācīgi ņemot vērā katra konkrētā gadījuma visus attiecīgos apstākļus, un tas *nepārsniedz 10 gadus*.

7. Ieceļošanas aizliegumu, kura ilgums noteikts saskaņā ar 6. punktu, *var pagarināt uz secīgiem laikposmiem, kas nepārsniedz piecus gadus*. Šāda pagarinājuma pamatā ir individuāls novērtējums, pienācīgi ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus un jo īpaši visus pienācīgi pamatotos kompetento iestāžu iemeslus, kāpēc joprojām ir nepieciešams nepieļaut trešās valsts valstspiederīgā ieceļošanu dalībvalstu teritorijā [[24]]."

31. Manā uztverē minētais priekšlikums apstiprina, ka, ņemot vērā pašreiz spēkā esošās pozitīvās tiesības, Komisija nevar apgalvot, ka "dalībvalstīm ir iespēja pagarināt atbilstošo saskaņā ar Direktīvu [2008/115] noteikto ieceļošanas aizliegumu pirms tā termiņa beigām, ja nopietnie draudi turpina pastāvēt, ar nosacījumu, ka tiek ievērotas [šajā] direktīvā paredzētās garantijas". Šajā ziņā arī jānorāda, ka pretēji tam, kas paredzēts Regulā (ES) 2018/1861[25], nevienā minētās direktīvas normā dalībvalstīm nav noteikts pienākums veikt pārskatīšanu pēc savas ierosmes.

32. Tāpēc ierosinu Tiesai atzīt, ka Direktīvas 2008/115 3. panta 6. punkts un 11. panta 2. punkta otrais teikums jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj, ka trešās valsts valstspiederīgajam, kura uzturēšanās tiesības ir izbeigtas un attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums, pamatojoties uz to, ka viņš rada terorisma draudus, tiek noteikts ieceļošanas aizliegums uz neierobežotu laiku.

[23] Mans izcēlums. Šie ilgumi ir tie, kas orientējoši norādīti pielikumā Komisijas Ieteikumam (ES) 2017/2338 (2017. gada 16. novembris), ar kuru izveido kopīgu "Rokasgrāmatu atgriešanas jautājumos" dalībvalstu kompetentajām iestādēm izmantošanai ar atgriešanu saistītu uzdevumu veikšanā (OV 2017, L 339, 83. lpp.), konkrēti 127. lpp. Turklāt konstatēju, ka tie atbilst vairuma dalībvalstu sniegtajām norādēm. Skat. šo secinājumu 3. zemsvītras piezīmē minētās *ad hoc* aptaujas kopsavilkumu, kas pieejams šajā tīmekļvietnē: https://emnbelgium.be/fr/publication/question-ad-hoc-sur-les-decisions-de-retour-et-les-interdictions-dentree.

[24] Mans izcēlums.

[25] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula 2018. gada 28. novembra regula par Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS*) izveidi, darbību un izmantošanu robežpārbaužu jomā un ar kuru groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un groza un atceļ Regulu (EK) Nr. 1987/2006 (OV 2018, L 312., 14. lpp.). Skat. šīs regulas 39. pantu. Tiklīdz beidzies tajā paredzētais pārskatīšanas periods un ja attiecīgā dalībvalsts nav precizējusi, ka brīdinājumi jāpagarina, tos automātiski dzēš.

33. Tomēr tāda vispārēja principa formulēšana, kā tas, kas ietverts *AufenthG* 11. panta 5.b punkta pirmajā teikumā [26], balstoties vismaz uz vienu no Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkta otrajā teikumā minētajiem iemesliem, pamato padziļinātu izvērtējumu no šīs direktīvas 11. panta 2. punkta pirmā teikuma skatpunkta. Proti, tajā noteikts, ka: "ieceļošanas aizlieguma ilgumu nosaka, pienācīgi ņemot vērā katra konkrēta gadījuma visus attiecīgos apstākļus". Šis samērīguma princips atgādināts arī minētās direktīvas 14. apsvērumā. Turklāt Tiesa atzinusi, ka Direktīvas 2008/115 5. pantā paredzētais pienākums ņemt vērā bērna labākās intereses, ģimenes dzīvi un attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā veselības stāvokli ir saistošs dalībvalstīm, kad tās plāno pieņemt lēmumu par ieceļošanas aizliegumu šīs direktīvas 11. panta izpratnē [27].

34. Tāpēc es piekrītu Komisijas viedoklim, ka *attiecīgās personas situācijas visaptverošs izvērtējums*, citiem vārdiem sakot – individuāls izvērtējums, nevar būt izņēmums [28]. Šī Savienības tiesībās paredzētā kompetento iestāžu novērtējuma brīvība ir jāsaglabā, pat ja atbilstoši valsts tiesībām tā – saskaņā ar formulējumu, ko tiesas sēdē lietoja Vācijas valdība, – ir "ierobežota" gadījumā, kad tiek konstatēta uzvedība, kas rada nopietnus draudus valsts drošībai. Šajā ziņā tam, ka dalībvalstīm ir jādefinē savas būtiskās drošības intereses un jānosaka atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu savu iekšējo un ārējo drošību, nav nozīmes [29].

35. Tāpēc ierosinu Tiesai interpretāciju, kas būtu jāpapildina ar atgādinājumu par būtiskajām garantijām, kuras jāparedz valsts tiesiskajā regulējumā, jo uz aplūkoto situāciju attiecas Direktīva 2008/115 [30].

36. Pirmkārt, ar Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkta pirmo teikumu paredzētajam pienākumam veikt attiecīgās personas situācijas un uzvedības visaptverošu individuālu novērtējumu jāizpaužas kā pienākumam kompetentajai iestādei pieņemt motivētu lēmumu [31], kas pakļauts pārbaudei tiesā [32].

[26] Atsaucos uz formulējumu "ieceļošanas aizliegumu uz neierobežotu laiku *principā* nosaka", ko iesniedzējtiesa lieto savā prejudiciālajā jautājumā (mans izcēlums) un kas ir pielīdzināms *AufenthG* 11. panta 5.b punkta pirmajā teikumā ietvertajam formulējumam: "*ir nosakāms* ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums uz neierobežotu laiku" (mans izcēlums). Iesniedzējtiesa, kā arī Vācijas valdība tiesas sēdē paskaidroja, ka administratīvajās tiesībās, ja ir izpildīti *AufenthG* 58.a panta 1. punkta pirmajā teikumā minētie apstākļi, kompetentajai iestādei ir pienākums noteikt ieceļošanas aizliegumu uz neierobežotu laiku. No šī pamatprincipa var atkāpties tikai izņēmuma un netipiskos apstākļos.

[27] Skat. spriedumu, 2023. gada 27. aprīlis, M.D. (Aizliegums ieceļot Ungārijā) (C-528/21, EU:C:2023:341, 89. un 91. punkts).

[28] Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 27. aprīlis, M.D. (Aizliegums ieceļot Ungārijā) (C-528/21, EU:C:2023:341, 92. punkta otrais ievilkums). Skat. arī šo secinājumu 23. zemsvītras piezīmē minētā Komisijas Ieteikuma pielikumu, konkrēti 126. un 127. lpp.

[29] Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai tas vien, ka valsts pasākums ir veikts, lai nodrošinātu valsts drošības aizsardzību, kura saskaņā ar LES 4. panta 2. punktu paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā, nevar izraisīt Savienības tiesību nepiemērojamību un atbrīvot dalībvalstis no obligātās šo tiesību ievērošanas. (skat. spriedumu, 2020. gada 6. oktobris, *Privacy International*, C-623/17, EU:C:2020:790, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

[30] Par interesi – ņemot vērā Direktīvas 2008/115 mērķi un vispārējo sistēmu –uzskatīt, ka tā ir piemērojama lēmumam par ieceļošanas aizliegumu, jo saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstīm ir noteiktas materiālas un procesuālas garantijas trešo valstu valstspiederīgo pamattiesību aizsardzībai, skat. 2023. gada 27. aprīļa spriedumu M.D. (Aizliegums ieceļot Ungārijā) (C-528/21, EU:C:2023:341, 77., 83. un 84. punkts). Manā skatījumā Savienības likumdevēja nodoms šajā ziņā jāuzsver, jo nopietnu draudu valsts drošībai gadījums ir konkrēti minēts Direktīvas 2008/115 11. panta 2. punkta otrajā teikumā.

[31] Šajā nozīmē skat. Direktīvas 2008/115 12. panta 1. punktu. Par prasībām saistībā ar pasākuma samērīgumu skat. arī šo secinājumu 39.–41. punktu attiecībā uz ECT judikatūru.

[32] Skat. Direktīvas 2008/115 13. pantu. Salīdzinājumam saistībā ar tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un aplūkotā pasākuma samērīguma izvērtējumu skat. arī Direktīvas 2004/38 30. un 31. pantu, kā arī Regulas 2018/1861 24. panta 4. punktu. Skat. arī spriedumu, 2012. gada 4. oktobris, *Byankov* (C-249/11 EU:C:2012:608, 37., 40.–42., 44. un 79. punkts). Visbeidzot par salīdzinājuma ar Direktīvu 2004/38 nozīmi, kad dalībvalstis izmanto iespēju iedvesmoties no Direktīvas 2008/115 normām, izraugoties kompetentās iestādes un nosaka procedūru, kas piemērojama, kad tiek pieņemts lēmums, ar kuru tiek uzdota Savienības pilsoņa atgriešana, ja to neliedz neviena Savienības tiesību norma, skat. 2017. gada 14. septembra spriedumu *Petrea* (C-184/16, EU:C:2017:684, 52. punkts).

37. Otrkārt, ir jābūt iespējai ieceļošanas aizliegumu atsaukt vai pārtraukt, kā paredzēts Direktīvas 2008/115 11. panta 3. punkta trešajā un ceturtajā daļā, *a fortiori*, ja tā ilgums ir neierobežots. Manā uztverē, balstoties uz minēto, varētu tikt lemts arī par aizlieguma ilguma saīsināšanu.

38. Šī iespēja vēlāk pieņemt šādus lēmumus var tikt pielīdzināta vai nu Direktīvā 2004/38 [33] vai Regulā 2018/1861 [34] formulētajiem pienākumiem.

39. Vispārīgās prasības, kuras tikko atgādināju, izriet arī no ECT judikatūras, saskaņā ar kuru pasākumiem, kas paredzēti, lai kontrolētu ārvalstnieku ieceļošanu līgumslēdzēju valstu teritorijā, un kas aizskar ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas [35] 8. panta 1. punktu aizsargātās tiesības, jāatbilst likumam un jābūt nepieciešamiem demokrātiskā sabiedrībā, proti, tiem jābūt pamatotiem ar neatliekamu sociālu vajadzību un it īpaši samērīgiem ar izvirzīto leģitīmo mērķi [36].

40. ECT ir uzskaitījusi kritērijus, pēc kuriem novērtē tāda izraidīšanas vai izbraukšanas rīkojuma nepieciešamību un samērīgumu [37], kas vairumā gadījumu tiek noteikts pēc notiesājošiem spriedumiem krimināllietās par nodarījumiem, no kuriem daži bijuši tādi, kas varētu radīt nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai [38].

41. ECT arī uzsver, ka atbilstoši subsidiaritātes principam, lai gan viedokļi attiecībā uz sprieduma iznākumu var atšķirties, ja valsts iestādes ir veikušas izsvēršanu atbilstoši ECT judikatūrā noteiktajiem kritērijiem, tikai nopietni apsvērumi tai liktu aizstāt valsts tiesu nostāju ar savu nostāju [39]. Tāpēc tā pārliecinās, ka no valsts lēmumiem visos kompetences līmeņos izriet skaidrs un padziļināts šo dažādo kritēriju novērtējums [40]. Konkrēti ECT atgādina savu judikatūru par neierobežota ieceļošanas aizlieguma samērīguma novērtējumu atkarībā no tā, cik nopietni ir attiecīgās personas radītie draudi sabiedriskajai kārtībai [41]. Ar šo aspektu vien dažkārt var pietikt, lai pamatotu šādu lēmumu par aizliegumu, neatkarīgi no tā, vai šī aizlieguma ilgums ir ierobežots vai arī tas ir pastāvīgs [42]. Tā tas nepārprotami ir gadījumā, kad aizlieguma pastāvīgums ir balstīts uz

[33] Skat. Direktīvas 2004/38 32. pantu "Izbraukšanas rīkojumu darbības termiņš", kura 1. punktā paredzēts, ka "personas, kuras sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ ir izraidītas no valsts, pēc pienācīga laikposma, ņemot vērā apstākļus, un visādā ziņā pēc trīs gadiem no [..] galīgā izbraukšanas rīkojuma izpildes, [..] var iesniegt pieteikumu par izbraukšanas rīkojuma atcelšanu [..]".

[34] Šīs regulas 39. pantā paredzētais pārskatīšanas pienākums ir savstarpēji saistīts ar faktu, ka brīdinājuma par ieceļošanas un uzturēšanās atteikumu ievadīšanas gadījumā netiek paredzēts noteikts ilgums.

[35] Parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī.

[36] Skat. ECT spriedumu, 2006. gada 18. oktobris, *Üner* pret Nīderlandi (CE:ECHR:2006:1018JUD004641099, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

[37] Skat. ECT spriedumu, 2006. gada 18. oktobris, *Üner* pret Nīderlandi (CE:ECHR:2006:1018JUD004641099, 57.–60. punkts un tajos minētā judikatūra).

[38] Skat. ECT spriedumu, 2021. gada 30. novembris, *Avci* pret Dāniju (CE:ECHR:2021:1130JUD004024019, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Par risku, ka attiecīgā persona varētu turpināt veikt nodarījumus, skat. konkrēti šī sprieduma 30. punktu.

[39] Skat. it īpaši ECT spriedumu, 2021. gada 30. novembris, *Avci* pret Dāniju (CE:ECHR:2021:1130JUD004024019, 38. punkts un tajā minētā judikatūra)

[40] Runājot par pastāvīgu ieceļošanas aizliegumu, kas noteikts trešās valsts valstspiederīgajam, kurš kopš trīs gadu vecuma lielāko daļu savas jaunības likumīgi pavadījis Dānijas Karalistē, skat. ECT analīzi 2023. gada 5. septembra spriedumā *Al-Masudi* pret Dāniju (CE:ECHR:2023:0905JUD003574021, 25.–35. punkts).

[41] Skat. it īpaši spriedumu, 2023. gada 5. septembris, *Al-Masudi* pret Dāniju (CE:ECHR:2023:0905JUD003574021, 33. un 34. punkts).

[42] Attiecībā uz to pašu Vācijas tiesisko regulējumu, ko Tiesa izvērtēja spriedumā *Filev* un *Osmani*, skat. ECT 2010. gada 25. marta spriedumu *Mutlag* pret Vāciju (CE:ECHR:2010:0325JUD004060105, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

terorisma draudiem; ECT ir atzinusi par acīmredzami nepamatotiem prasību pieteikumus, kuros persona atsaukusies uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. panta neievērošanu [43].

42. Turklāt ECT īpašu nozīmi piešķir attiecīgajām personām sniegtajai iespējai *a posteriori* lūgt, lai aizlieguma ilgums tiktu ierobežots, vienlaikus *konkrēti* pārbaudot, vai attiecīgā persona var saņemt apmierinoši atbildi uz tās pieteikumu par ieceļošanas aizlieguma ilguma saīsināšanu [44].

43. Runājot par visām šīm prasībām, šajā gadījumā vispirms konstatēju, kā norāda iesniedzējtiesa, ka kompetentā iestāde ir ņēmusi vērā izlūkdienestu secinājumus par DT uzvedību pēc viņa izraidīšanas un viņa sociālās un ģimenes saites ar Vācijas Federatīvo Republiku [45]. Turpinot – saskaņā ar Vācijas valdības rakstveida apsvērumiem, kas tika detalizēti izklāstīti tiesas sēdē, aplūkotajā Vācijas tiesiskajā regulējumā paredzēta ieceļošanas aizlieguma ilgumu gradācija atkarībā no tā, cik nopietna ir situācija [46]. Visbeidzot – šo ilgumu saīsināšanu vai aizlieguma atcelšanu kompetentā iestāde var atļaut individuālā gadījumā izņēmuma kārtā [47]. Attiecīgi, tā kā rakstveida apsvērumos vai tiesas sēdē netika sniegti precizējumi par piemērojamo tiesisko regulējumu, šķiet, ka šāda pieteikuma iesniegšanai par aizlieguma saīsināšanu vai atcelšanu nav noteikts nekāds saprātīgs termiņš [48]. Bez tam norādīšu, ka pamatlietā nav minēts, ka DT būtu iesniedzis jebkādu pakārtotu pieteikumu ar šādu mērķi.

44. Šie konstatējumi apstiprina manu viedokli, ka ieceļošanas aizliegumu uz neierobežotu laiku var noteikt citastarp nopietnu draudu valsts drošības gadījumā, ar nosacījumu, ka tiek ievērotas Direktīvā 2008/115 paredzētās materiālās un procesuālās garantijas.

V. Secinājumi

45. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Oberverwaltungsgericht der Freien Hansestadt Bremen* (Hanzas brīvpilsētas Brēmenes federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, 3. panta 6. punkts un 11. panta 2. punkta otrais teikums

jāinterpretē tādējādi, ka

[43] Skat. ECT spriedumus, 2017. gada 7. februāris, K2 pret Apvienoto Karalisti (CE:ECHR:2017:0207DEC004238713, 66. punkts); 2022. gada 1. februāris, *Johansen* pret Dāniju (CE:ECHR:2022:0201DEC002780119, 80.–84. punkts), un 2022. gada 22. marts, *Laraba* pret Dāniju (CE:ECHR:2022:0322DEC002678119, 31.–34. punkts). Lietās, kuras ir pamatā šiem nolēmumiem, ieceļošanas aizliegumi bija saistīti ar pilsonības atņemšanu attiecīgajiem valstspiederīgajiem, kas bija dubultpilsoņi. Pēdējos divos nolēmumos ECT detalizēti norāda uz valsts iestāžu veikto dažādo iesaistīto interešu izsvēršanu.

[44] Par atgriešanās iespējas tīri teorētisko raksturu laikā ierobežota ieceļošanas aizlieguma gadījumā skat. ECT 2024. gada 12. novembra spriedumu *Sharafane* pret Dāniju (CE:ECHR:2024:1112JUD000519923, 72. punkts) un 2024. gada 12. novembra spriedumu *Al-Habeeb* pret Dāniju (CE:ECHR:2024:1112JUD001417123, 71. punkts). Aizlieguma uz neierobežotu laiku gadījumā skat. arī ECT 2007. gada 28. jūnija spriedumu *Kaya* pret Vāciju (CE:ECHR:2007:0628JUD003175302, 69. punkts). Par iespēju uz īsu laikposmu atgriezties attiecīgās valsts teritorijā, vismaz pamatojoties uz ģimenes attiecībām, skat. it īpaši ECT spriedumu, 2025. gada 15. jūlijs, *Miari* pret Dāniju (CE:ECHR:2025:0715JUD000285224, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

[45] Skat. šo secinājumu 13. punktu.

[46] Skat. *AufenthG* 11. panta 5.a un 5.b punktu, no kuriem kompetentajām iestādēm terorisma draudu gadījumā izriet rīcības brīvība noteikt ieceļošanas aizlieguma ilgumu (20 gadus vai neierobežotu) atkarībā no dažādajiem gadījumiem.

[47] Skat. *AufenthG* 11. panta 5.a punkta trešo un ceturto teikumu, kas citēti šo secinājumu 9. punktā.

[48] Salīdzinājumam skat. Direktīvas 2004/38 32. pantu.

tie pieļauj, ka trešās valsts valstspiederīgajam, kura uzturēšanās tiesības ir izbeigtas un attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums, pamatojoties uz to, ka viņš rada terorisma draudus, tiek noteikts ieceļošanas aizliegums uz neierobežotu laiku.

Šāds ieceļošanas aizliegums, pirmkārt, jānosaka, ņemot vērā katra konkrēta gadījuma visus attiecīgos apstākļus un ievērojot šīs direktīvas 5. pantā formulētos pienākumus. Otrkārt, attiecīgajai personai jābūt iespējai saprātīgā termiņā pieprasīt šāda pasākuma atcelšanu vai tā ilguma saīsināšanu.